

DE GEZONDE STAD

naar een nieuwe ontwerptools en stedenbouwkundig instrumentarium voor een gezonde leefomgeving

prof. dr. Maarten Van Acker
maarten.vanacker@uantwerpen.be

PostCoronaTalks VRP #6
Tools voor een gezonde stad
10-06-2020

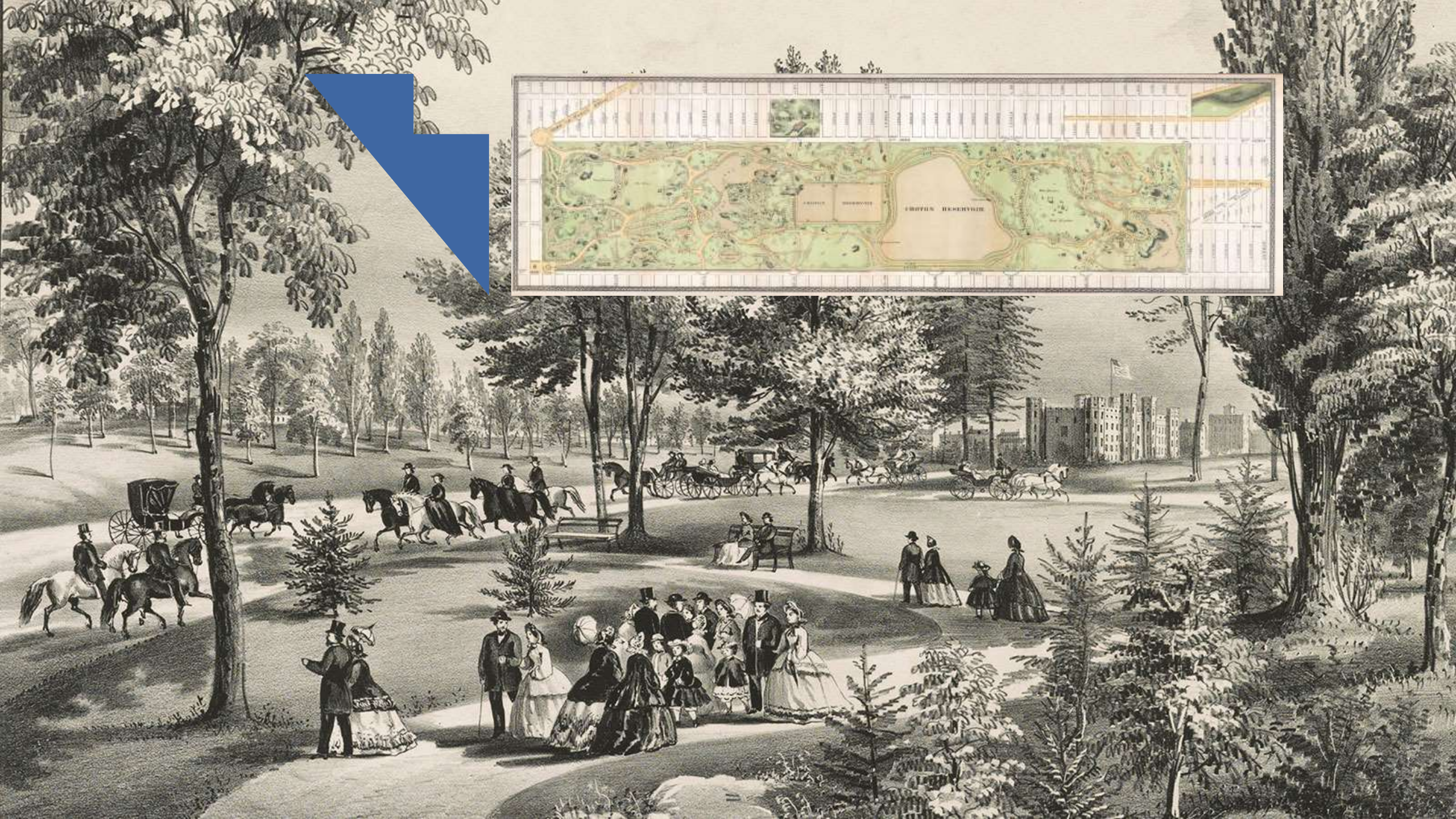

Onderzoeksgroep voor
Stadsontwikkeling
Universiteit Antwerpen

Beweegscans 2.0
Stad Antwerpen
Endeavour, 51N4E, UA

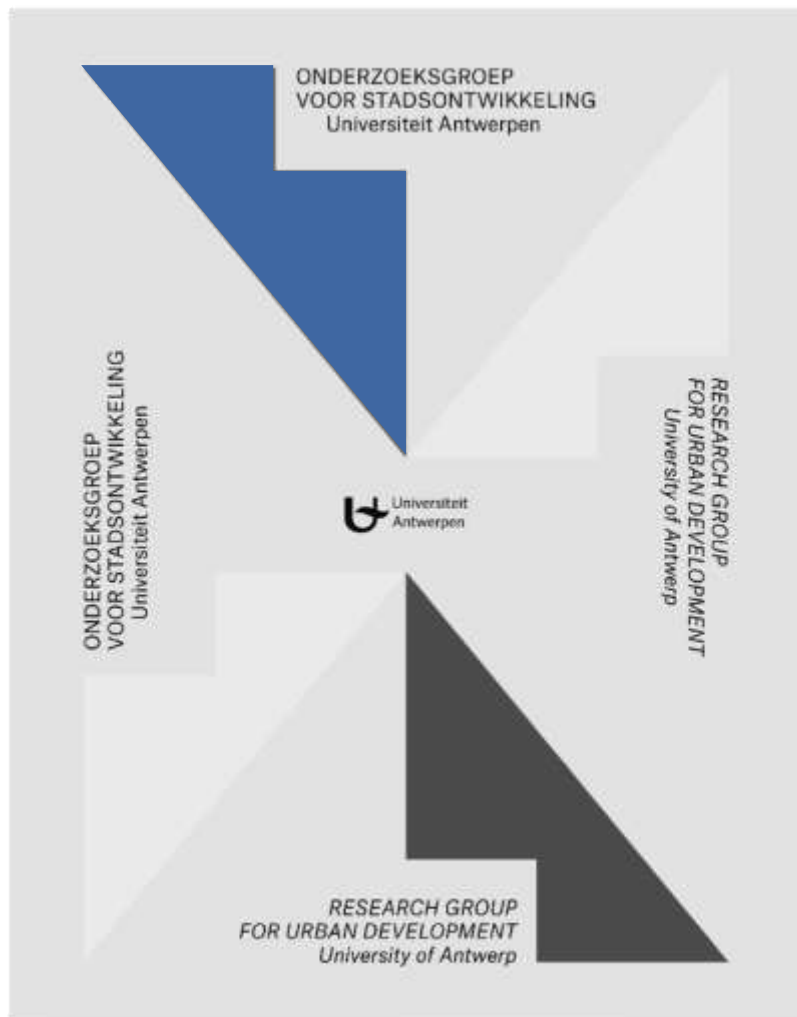
GOVERNANCE & INSTRUMENTS

INFRASTRUCTURE & MOBILITY

HEALTHY URBAN DESIGN

METROPOLITAN LEGAL LAB

CLIMATE & RESILIENCE

GOVERNANCE & INSTRUMENTS

INFRASTRUCTURE & MOBILITY

HEALTHY CITIES

METROPOLITAN LEGAL LAB

CLIMATE & RESILIENCE

DE GEZONDE STAD

naar een nieuwe ontwerptools en stedenbouwkundig instrumentarium voor een gezonde leefomgeving

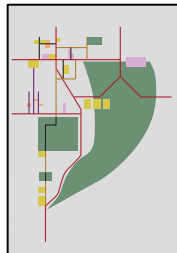
ONTWERPEN MET LUCHT

POSITIEVE GEZONHEID

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

HEALTHY CORRIDORS

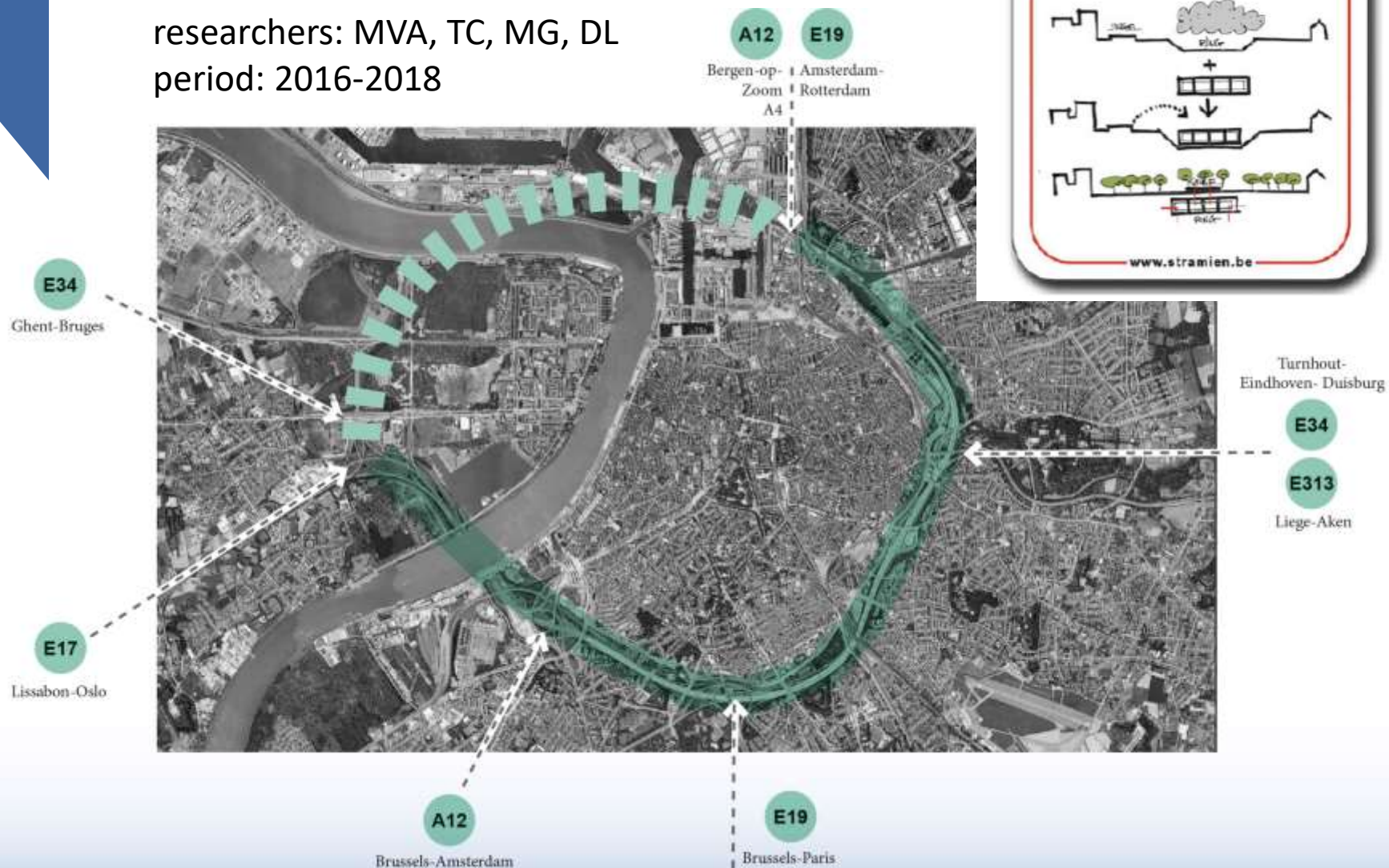
ONTWERPEN MET LUCHT

over de ring

client: team Intendant
researchers: MVA, TC, MG, DL
period: 2016-2018

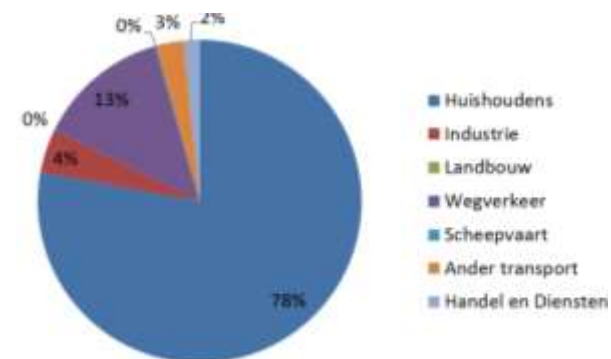
Luchtkwaliteit op de politieke en maatschappelijke agenda tijdens het Lange Wapper-debat en inzet van Ademloos, Straten-generaal en RIngland

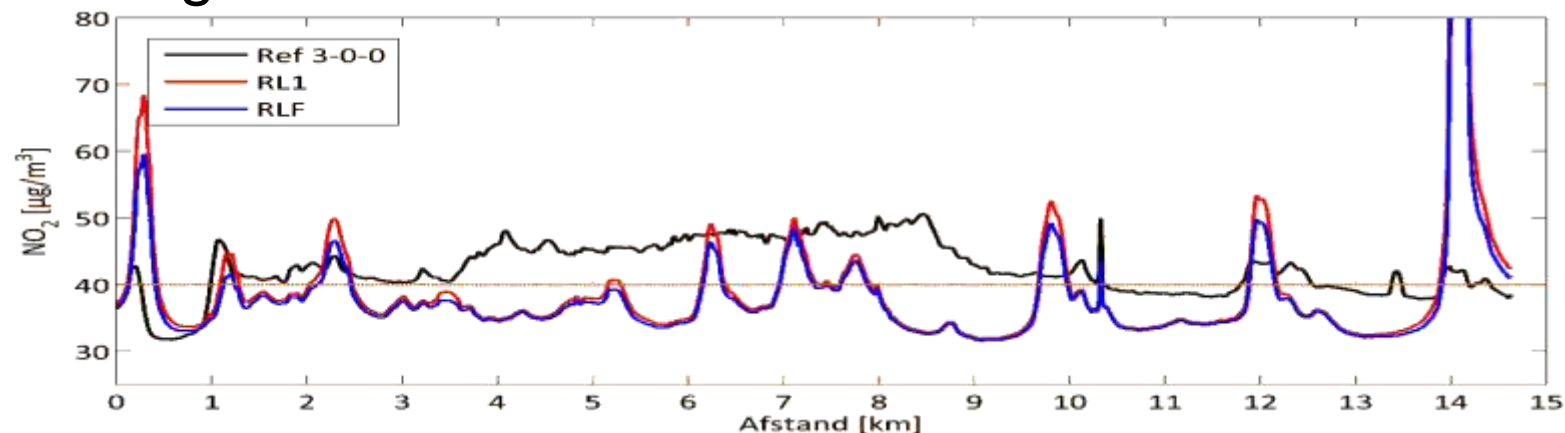
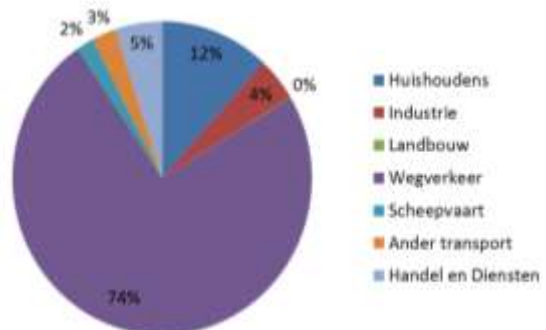
ONTWERPEN MET LUCHT

over de ring

PM10 emissies zone Antwerpen

NO2 emissies zone Antwerpen

Luchtvervuiling

Stijn Janssen, VITO (K)
Dirk Avonts, Ugent
Roeland Samson, UA

Geluid

Dick Botteldooren, Ugent (K)
Peter Houtave, A-Tech
Michel Schellens, PIH provincie
Barbara Vanhooreweder, AWW

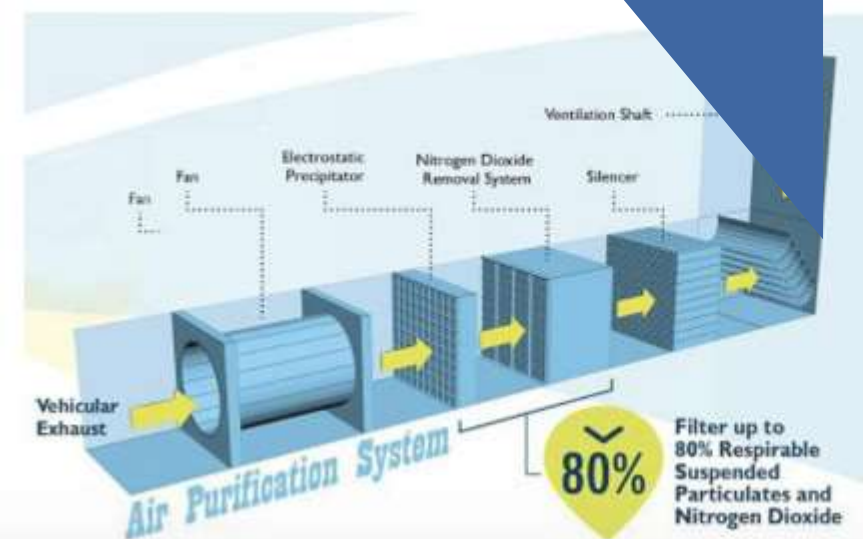

Vorbereitung Klankbordmeeting door Expertengroep gezondheid tijdens beginfase Intendantschap

ONTWERPEN MET LUCHT

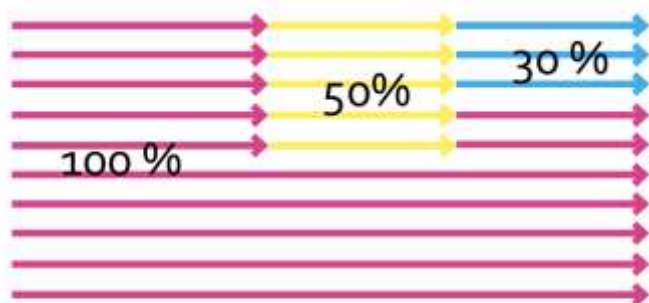
over de ring

CETV 'The treatment of air in road tunnels': blokdiagram van een laterale bypass doorgang

"jardins filtrants", Biofiltratie in combinatie met

In optimale omstandigheden wordt slechts 30%* gezuiverd
[i.e. optimale case Australië]
> voorstel VITO voor Ringland = 20%

■ Vervuilde lucht ■ Afgezogen lucht ■ Gefilterde lucht

Filterkamer van electrostatisch filter ventilatiesysteem, M30, Madrid

ONTWERPEN MET LUCHT

over de ring

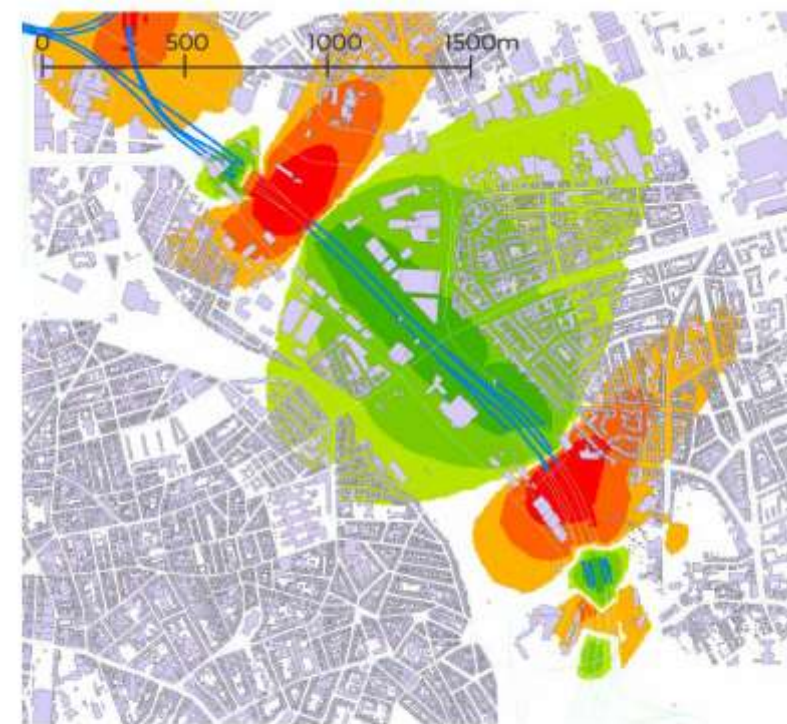
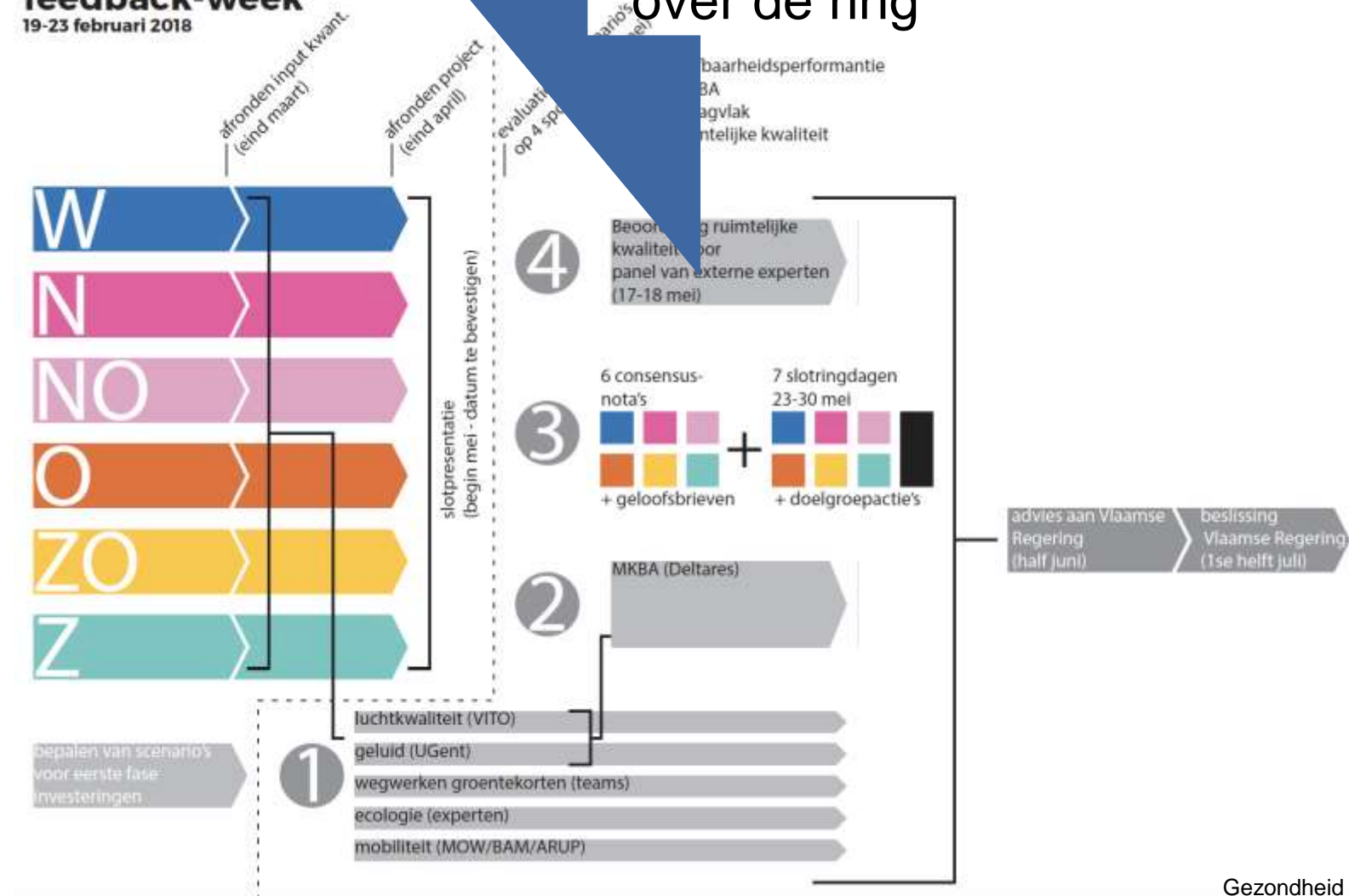
Gezondheid als uitgangspunt verweven doorheen de Ambitienota 'Over De Ring' (Toekomstverbond) en de projectdefinitie ontwerpteams segmenten overlapping

ONTWERPEN MET LUCHT

over de ring

feedback-week
19-23 februari 2018

NO2 jaargemiddelde ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Figuur 7. Verschil in NO₂ jaargemiddelde in model met alle strategische projecten, zoom zone Noordoost en Oost

Gezondheid ook als evaluatiecriterium bij de beoordeling van de verschillende ontwerpvoorstellen en bij de selectie van de eerste fase strategische projecten en investeringen overkapping

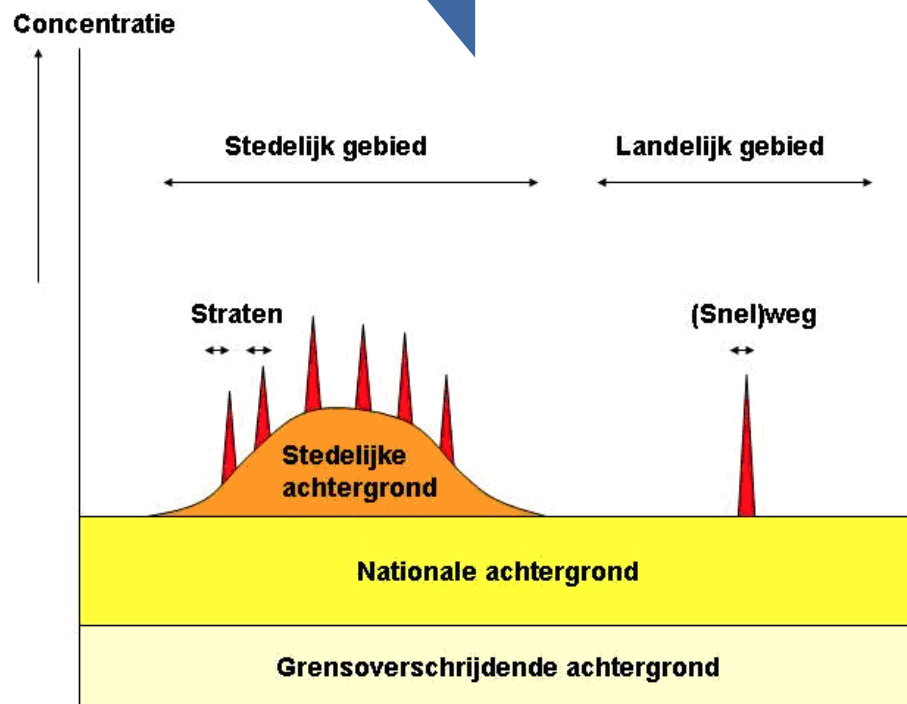
ONTWERPEN MET LUCHT

Metabolisme Antwerpen

client: Stad Antwerpen, Haven van Antwerpen, OVAM, BWSTR, labo Ruimte

researchers: MVA, Jolein Bergers

period: 2016-2018

Luchtkwaliteit in een stedelijke omgeving en in de buurt van een (snel)weg. VITO 2014, Luchtkwaliteitskaart Ultrafijnstof

ONTWERPEN MET LUCHT

Metabolisme Antwerpen

De onderbestudeerde problematiek van street canyons in Antwerpen aangekaart: nauwe straten met veel verkeer, kwetsbaar voor opstapeling luchtvervuiling

Energie/Warmte

Gezond leven/luftkwaliteit

Circulair bouwen

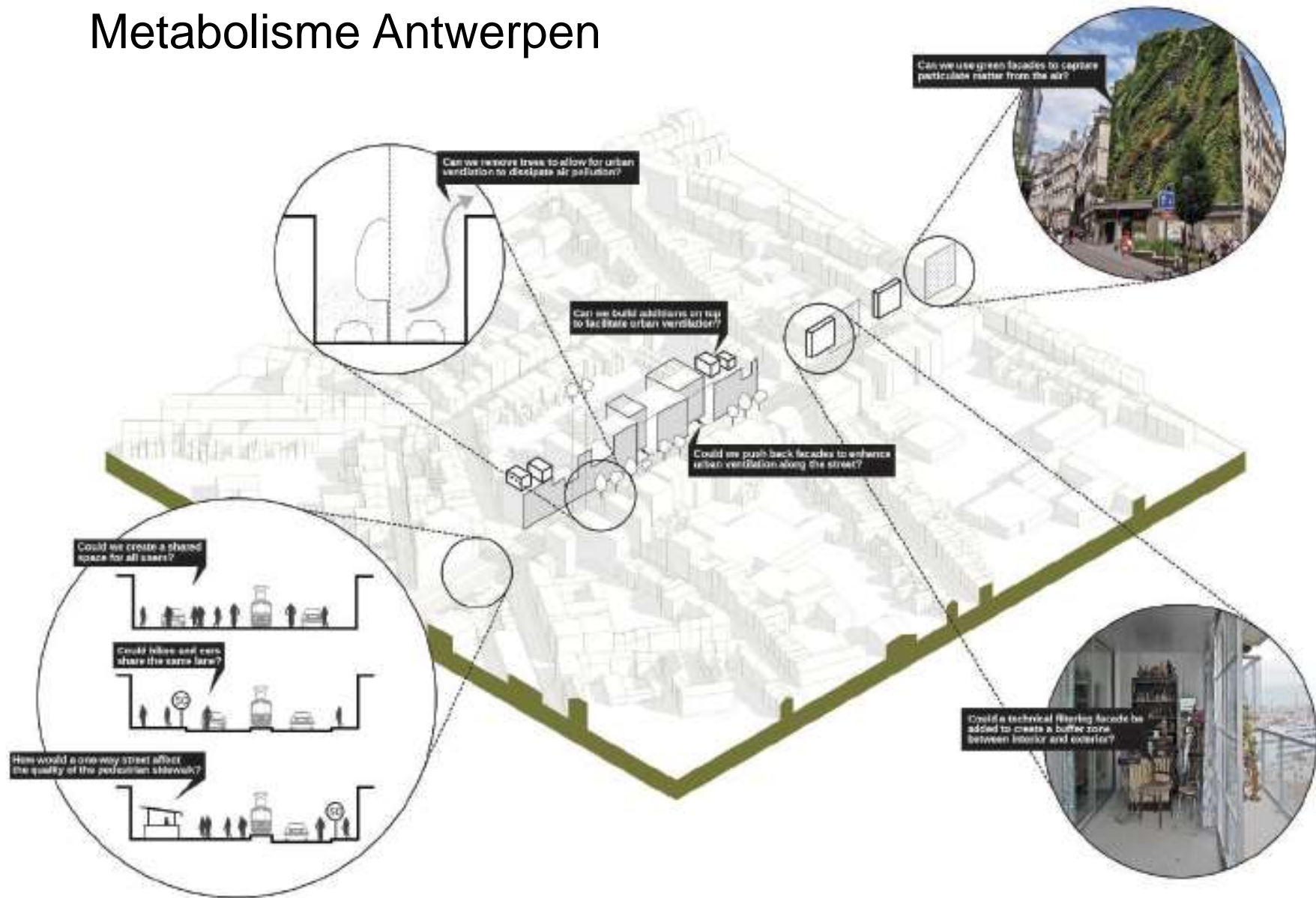
Klimaatadaptatie/drinkwater

4 stromen die de stad Antwerpen in de nabije toekomst voor grote uitdagingen stellen, waarbij de lens van metabolisme ons op verschillende schaalniveau's (regional – architectuur) oplossingspistes aanreikt

ONTWERPEN MET LUCHT

Metabolisme Antwerpen

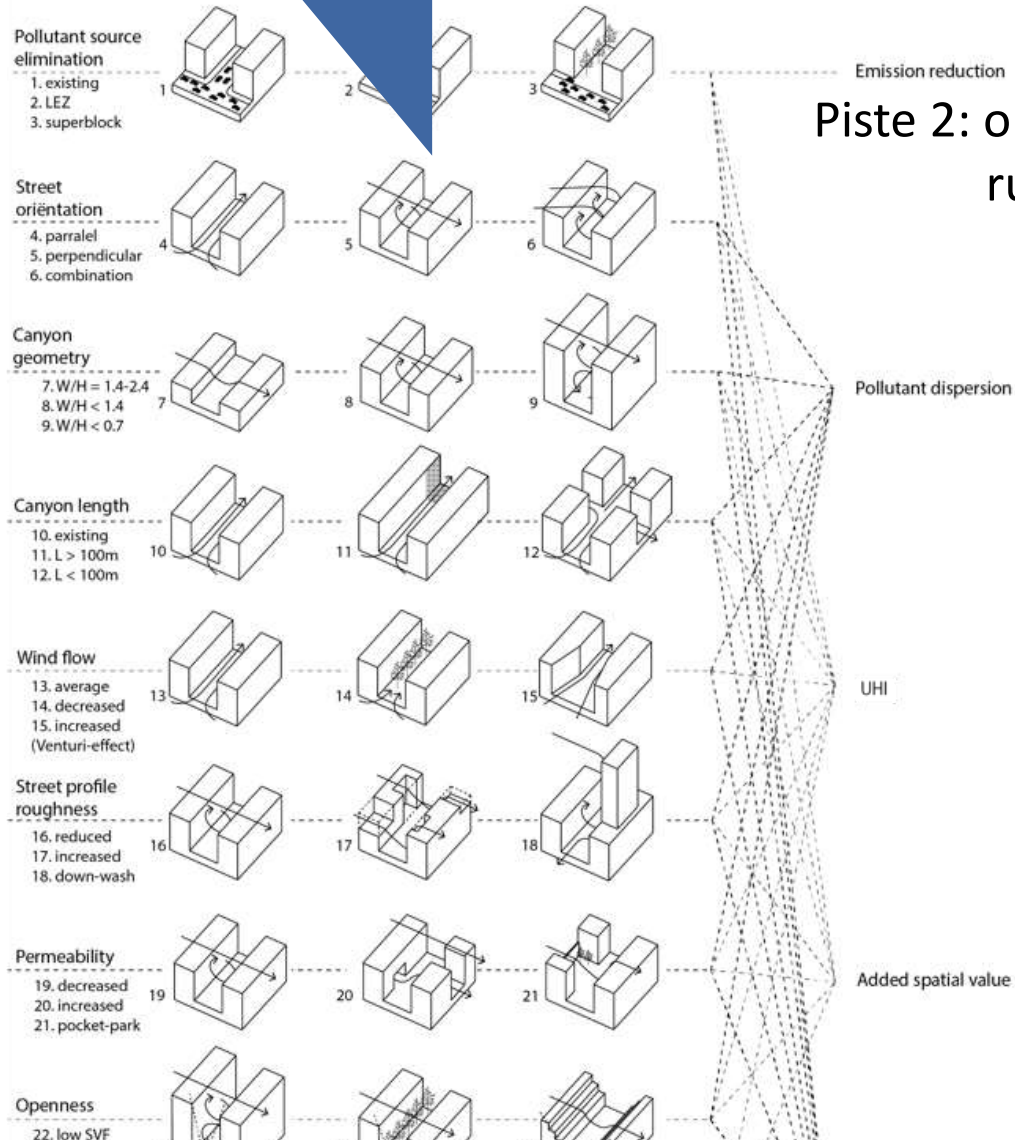
Welke ruimtelijke ingrepen zijn mogelijk op bouwblok en straatniveau om de luchtvervuiling te verminderen en aanvoer van verse lucht te verhogen?

ONTWERPEN MET LUCHT

Airtech by design – PhD Dimitri Voordeckers

Piste 2: optimalisatie ventilatie door ruimtelijke ingrepen

Pollutant emission reduction, dispersion and deposition. The potential of urban design in a multi-scale approach to increase air quality in street canyons

MILIEU
Antwerpse wetenschappers beginnen op Turnhoutsebaan met onderzoek naar luchtzuivering

Windsturing en zuiverende gevels: nieuw experiment voor gezonde stad

De windtheorie
Er zijn te veel "dead canyons" in onze steden. In straatcanyons zijn de huizen hoger dan de breedte van de straat. Hierdoor wordt de windstroom tegengehouden en blijft de vervuilde lucht hangen. De overblijvende windstroom blijft hangen in de straat en de vervuilde lucht wordt verspreid.

De windsturing
De huizen moeten aan de windzijde van de straat lager zijn zodat de overblijvende windstroom er makkelijk door kan en de vervuilde lucht tegen de binnengebouwde huizen aan de overkant komt. Hierdoor wordt de windstroom tegengehouden en blijft de vervuilde lucht hangen. Hierdoor wordt de windstroom tegengehouden en blijft de vervuilde lucht hangen.

De zuiverende gevels
Een deel van de vervuilde lucht wordt tegengehouden. Een deel van de vervuilde lucht wordt tegengehouden. Een deel van de vervuilde lucht wordt tegengehouden.

Wetenschappers van de Universiteit Antwerpen starten met een nieuw experiment om de lucht in de stad te zuiveren. De twee technische oplossingen zijn: de windsturing en de zuiverende gevels. De windsturing bestaat uit het aanpassen van de hoogte van de huizen aan de breedte van de straat. De zuiverende gevels bestaan uit het aanpassen van de vorm van de huizen aan de breedte van de straat.

Planeten en geschikte huizen
Vier jaar na het onderzoek van de Universiteit Antwerpen naar de windsturing en de zuiverende gevels, zijn de resultaten bekend. De onderzoekers hebben vastgesteld dat de windsturing en de zuiverende gevels effectief zijn in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad.

Renovaties mag het kosten?
Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad. Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad.

Antwerpen
De windsturing en de zuiverende gevels zijn een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad. Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad.

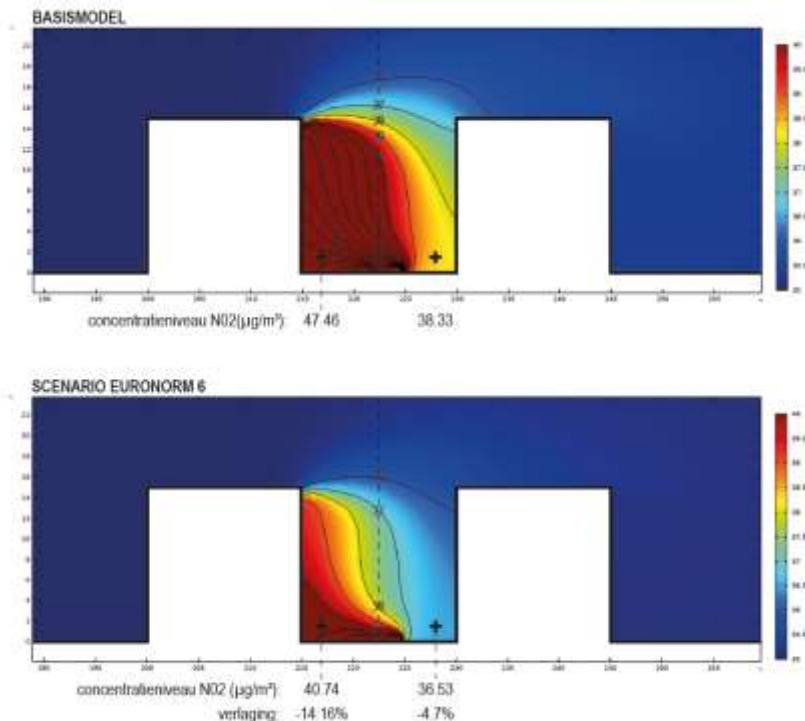
Renovaties mag het kosten?
Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad. Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad.

Antwerpen
De windsturing en de zuiverende gevels zijn een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad. Het onderzoek is een eerste stap in het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad.

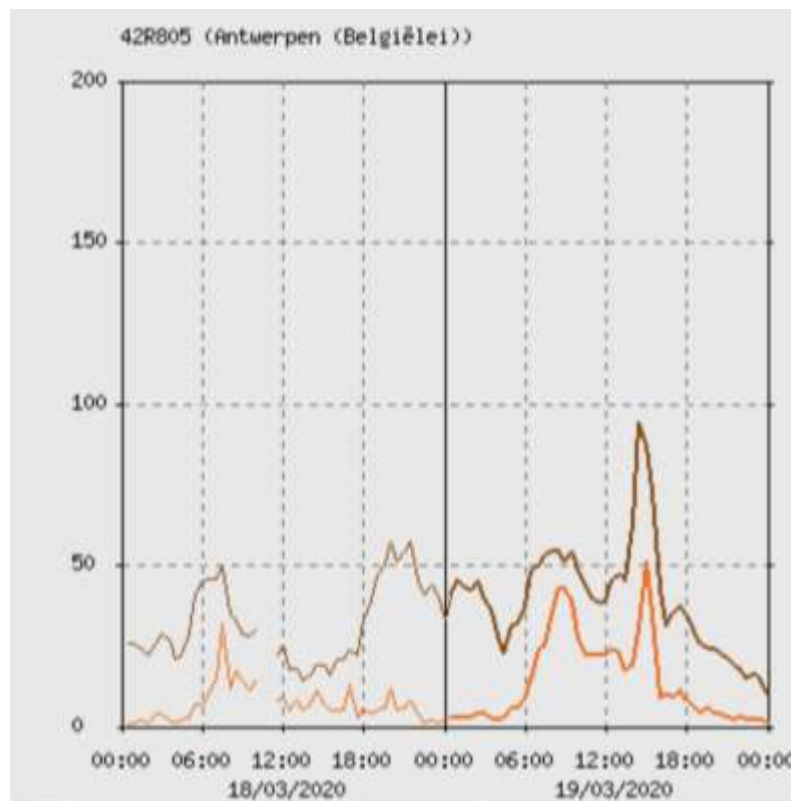
ONTWERPEN MET LUCHT

Airtech by design – PhD Dimitri Voordeckers

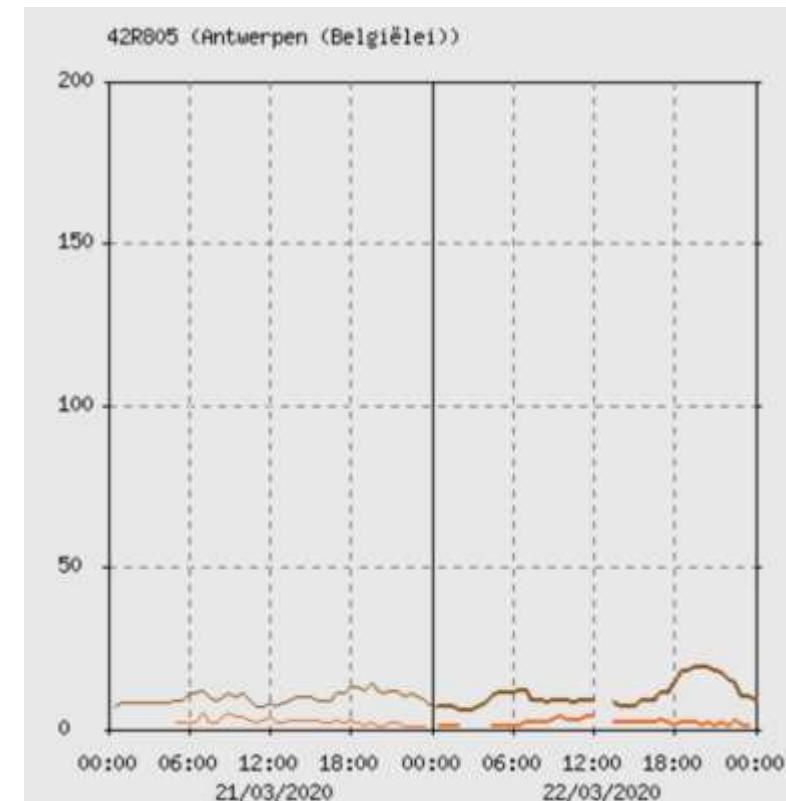
Piste 1: drastisch terugdringen uitstoot

Zelfs bij lage uitstoot ontstaat er accumulatie van luchtvervuiling in street canyons

Meetresultaten NO₂ op Belgïelei voor de 'lockdown'
bron: VMM

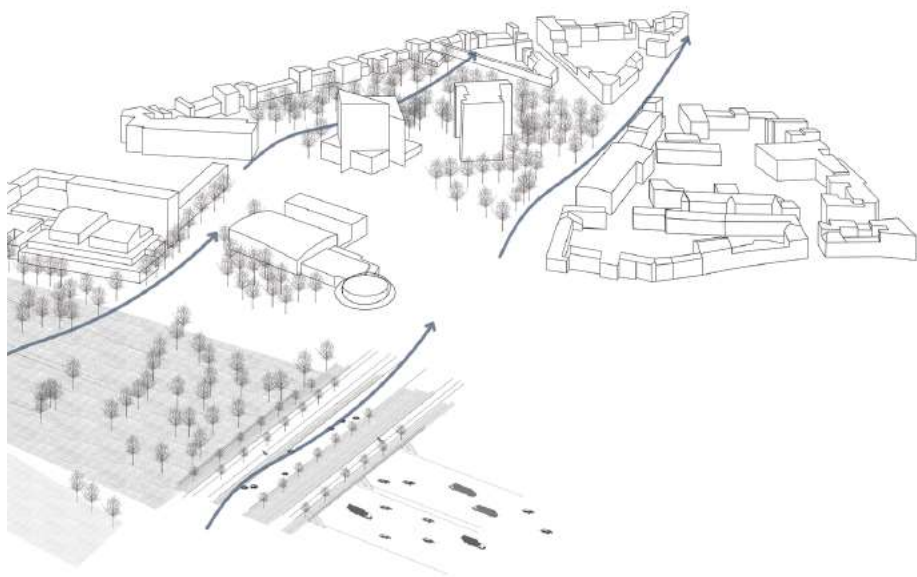
Meetresultaten NO₂ op Belgïelei na de 'lockdown'
bron: VMM

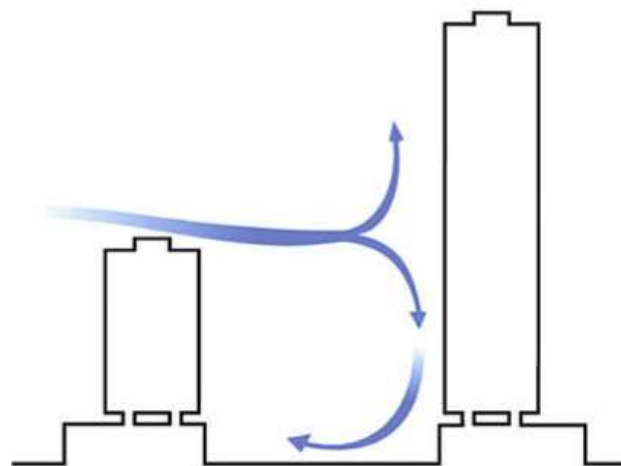
ONTWERPEN MET LUCHT

Airtech by design – PhD Dimitri Voordeckers

Piste 2: optimalisatie ventilatie door ruimtelijke ingrepen

Ontwikkeling wind corridors om te natuurlijke ventilatie te verbeteren.

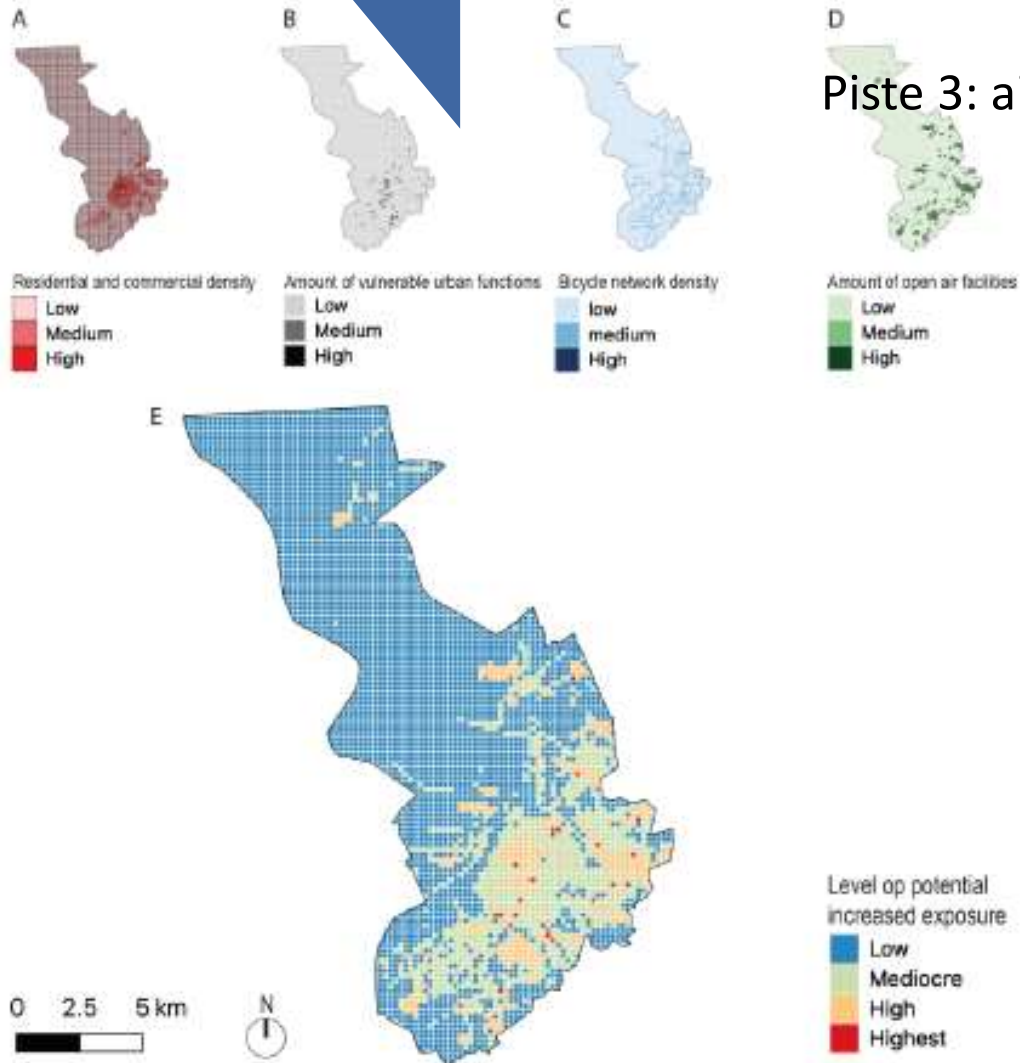
'downwash' effect van hoogbouw straten kan luchtkwaliteit verbeteren

Rekening houden met de windoriëntatie bij het traceren van straten bij nieuwe stadsontwikkelingsprojecten

ONTWERPEN MET LUCHT

Airtech by design – PhD Dimitri Voordeckers + Joanna Badach

Piste 3: air quality management zones

Air Quality Management Zones (AQMZ)

Air circulation classes

Plan area density

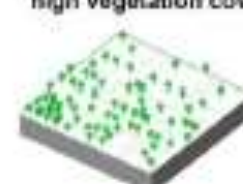
Street canyon density

Gross floor area ratio

Percentage of high vegetation cover

Height variability

Classification of air circulation classes

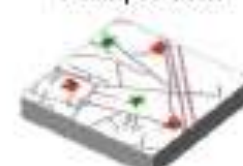
Delimitation of main problem areas (e.g. compact, high density areas with low buildings height variability / high street canyons density and high proportion of high vegetation cover)

Potential increased exposure zones

Residential and commercial function

Functions vulnerable to air pollution

Cycling infrastructure, urban parks and the open air facilities

Delimitation of zones with potential increased exposure (based on urban function and infrastructural parameters)

A framework for Air Quality Management Zones. Development of a GIS-based approach towards urban air quality as a useful planning tool:

ONTWERPEN MET LUCHT

Airtech by design – PhD Dimitri Voordeckers

Luchtkwaliteit en de uitbraak van COVID-19

“A small increase in long-term exposure to PM_{2.5} (1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) leads to a large increase in the COVID-19 death rate (8%)”

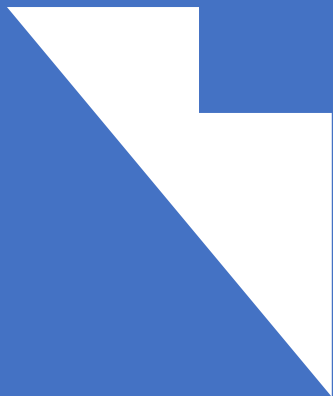
Wu, X., Nethery, R. C., Sabath, M. B., Braun, D., & Dominici, F. (2020). Exposure to air pollution and COVID-19 mortality in the United States: A nationwide cross-sectional study. *medRxiv*, 1-36.

“Short-term exposure to higher concentrations of PM_{2.5}, PM₁₀, CO, NO₂ and O₃ is associated with an increased risk of COVID-19 infection.”

Zhu, Y., Xie, J., Huang, F., & Cao, L. (2020). Association between short-term exposure to air pollution and COVID-19 infection: Evidence from China. *Science of the Total Environment*, 727, 138704.

“Results indicate that the long-term exposure to this pollutant may be one of the most important contributors to fatality caused by the COVID-19 virus”

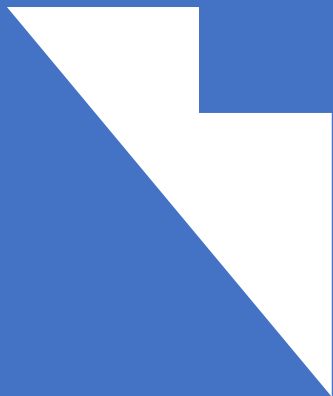
Ogen, Y. (2020). Assessing nitrogen dioxide (NO₂) levels as a contributing factor to coronavirus (COVID-19) fatality. *Science of the Total Environment*, 726, 138605.

Tot hiertoe probeert ruimtelijke ordening vooral de negatieve impact van de omgeving op onze gezondheid te beperken of verzachten.

Minder luchtverontreiniging, minder verkeersslachtoffers, minder geluidshinder,...

Maar moeten we niet ambitieuzer zijn? Mogen we niet méér verlangen van onze woonomgeving?

Een leefomgeving die niet alleen 'leefbaar' is, maar één die ons ook gezond maakt en houdt?

KERNGEZOND

Transdisciplinaire samenwerking stedenbouw x geneeskunde

Voor kinderen: “Heropende speeltuinen zijn goed nieuws voor kansarme kinderen.” (27 mei 2020, vrt)

Voor ouderen: “De grootste ziekte is de eenzaamheid.” (14 december 2019, De Standaard)

Voor de hogere middenklasse: “De fiets is een cultuurgood dat de hogere middenklasse kan bekoren.” (28 mei 2020, De Morgen)

Voor de stadsbewoner: “De luchtkwaliteit verbeterde en het geluid van verkeer verstomde. Stadsbewoners herademen.” (9 mei 2020, De Standaard)

Voor de plattelandsbewoner: ” ‘Het coronavirus is de beste reclame voor de private woning met tuin. Cohousing en coworking zullen met argwaan bekeken worden’ (9 mei 2020, De Standaard)

‘De fiets is een cultuurgood dat de hogere middenklasse kan bekoren’

WALTER WEYNS
CULTUURSOCIOLOOG UA

Geen vakantie? Vlaming fietst versnelling hoger

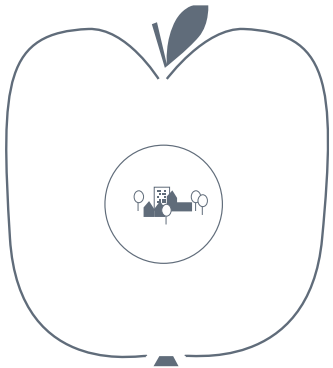
KERNGEZOND

Transdisciplinaire samenwerking stedenbouw x geneeskunde
PhD Jasmien Smets

client: provincie Antwerpen

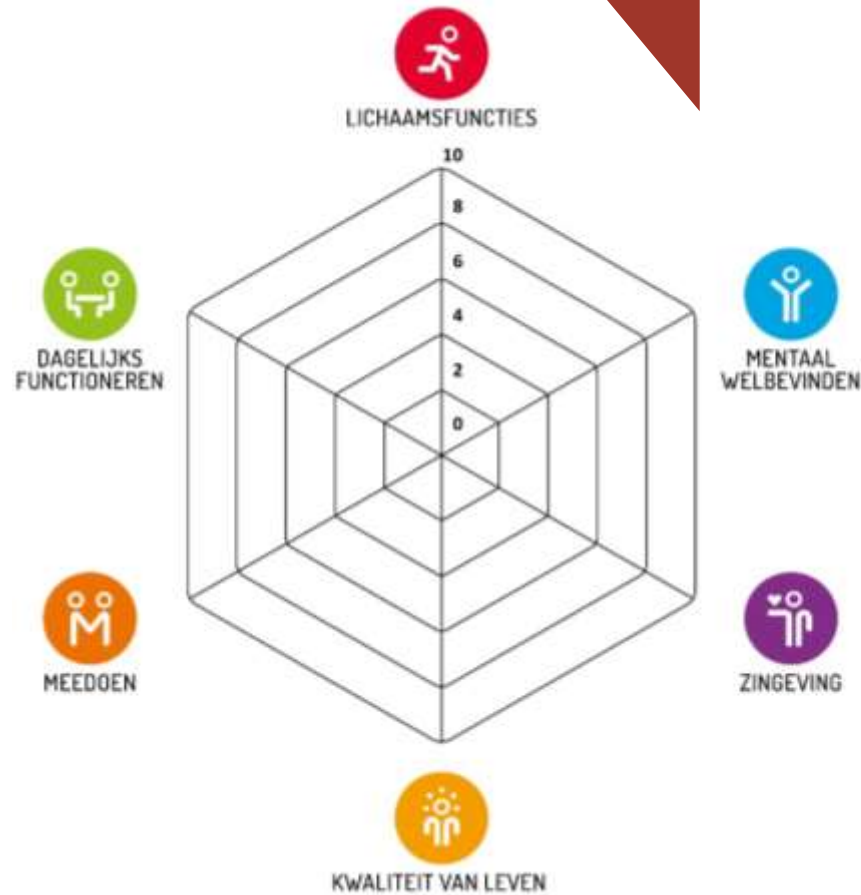
researchers: MVA, Jasmien Smets, Hans Keune, Laura Lauwers

period: 2020-2022

KERNGEZOND

positieve gezondheid - PhD Jasmien Smets

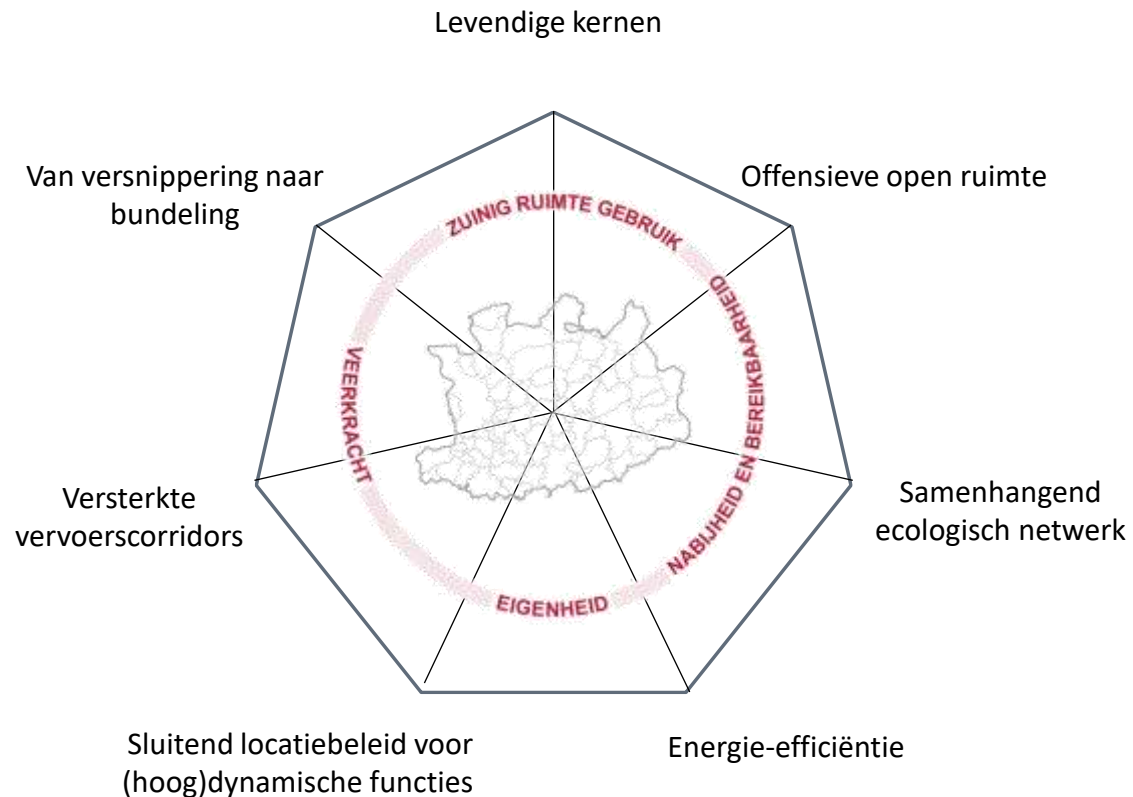

- Gezondheid is moeilijk te definiëren en is voor iedereen iets anders
- Dialoogtool Positieve Gezondheid geeft een brede kijk op gezondheid
- Kerngezond project: vertaalslag dialoogtool van gezondheid naar ruimtelijke planning

KERNGEZOND

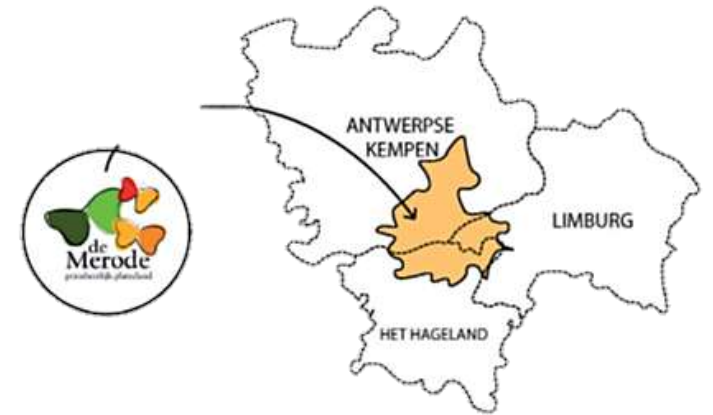
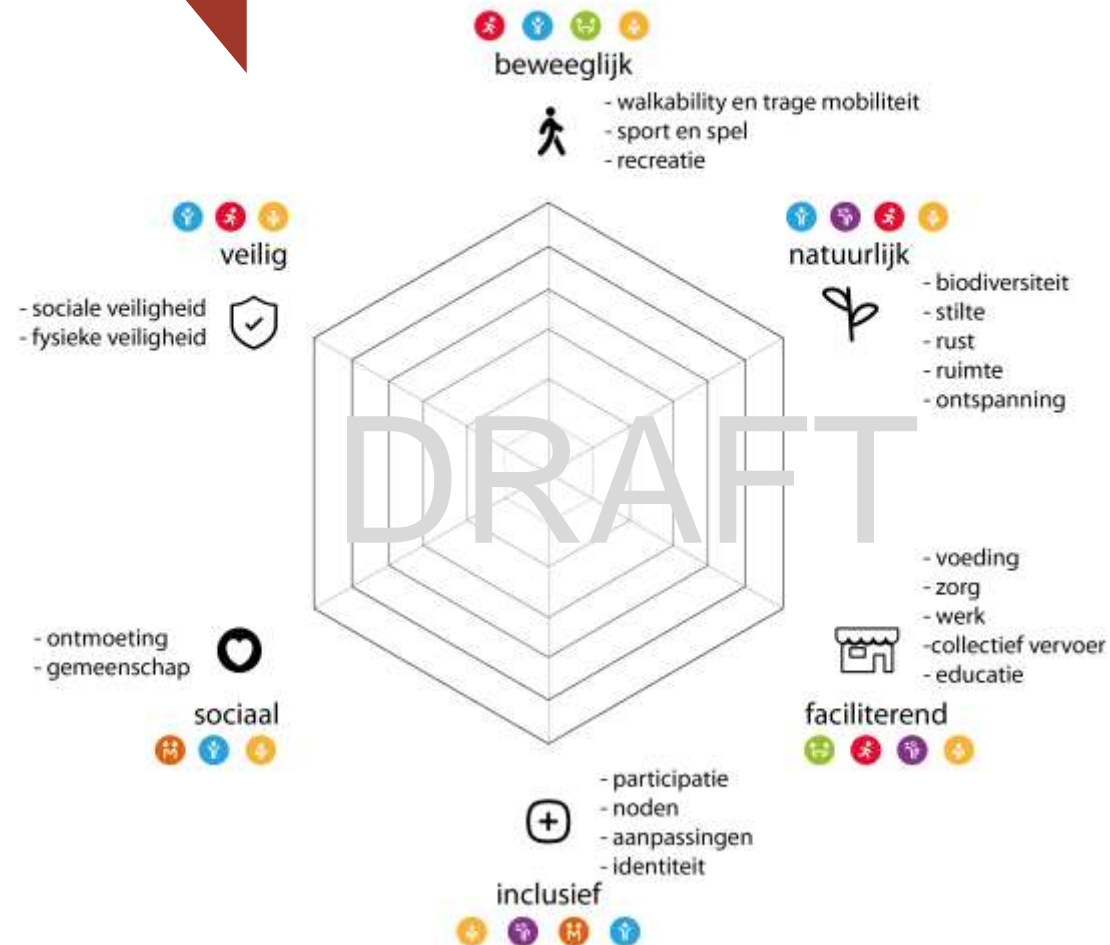
Kernversterking – levendige kernen - PhD Jasmien Smets

- Nota Ruimte als kader
- Focusgebied voor de Provincie
- Bestaand consortium Merodepartners
- Eerstelijnszone Zuiderkempen

KERNGEZOND

Vertaling van positieve gezondheid naar ruimtelijke planning
PhD Jasmien Smets

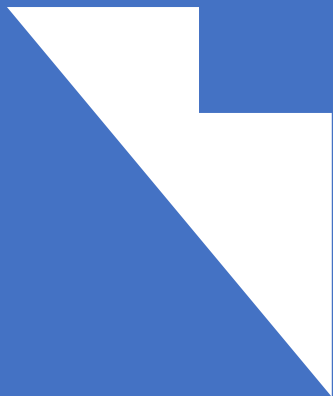
Testcase in de Merode (Provincie Antwerpen)

PhD Jasmien Smets

PhD Jasmien Smets

Gezondheidsanalyse van de kernen (Langdurige
aandoeningen, Kortdurende aandoeningen, Weinig
preventief gezondheidsgedrag,...)

Stilzitten is het nieuwe roken.

Als je maar je handen wast, gezond eet en genoeg beweegt, hebben we onze goede gezondheid in eigen handen, lijkt het wel.

Maar wat als we die keuzes niet kunnen maken?

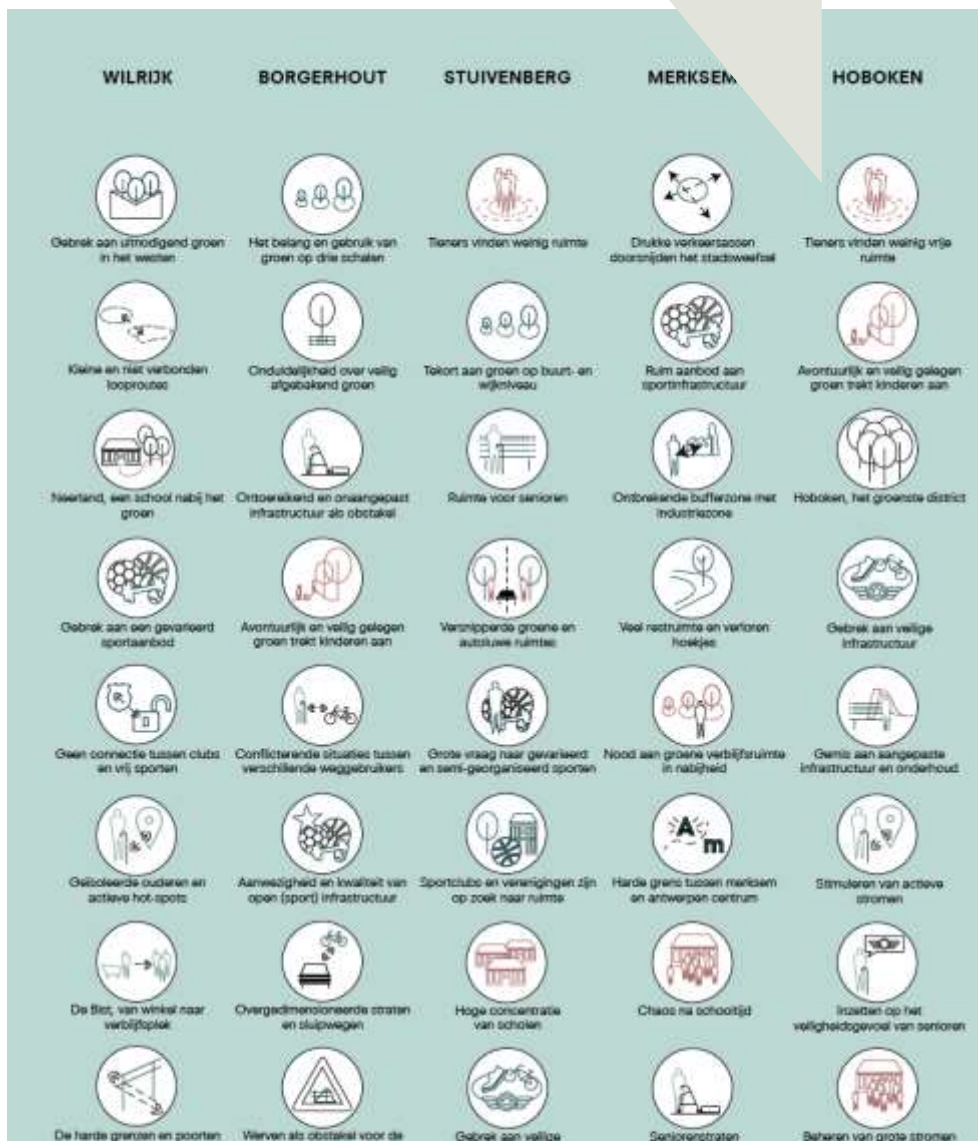
Gezondheid hangt met andere woorden niet enkel van onszelf af, maar ook van onze ruimtelijke omgeving.

MVA, GVA, 18/2/2020

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

Nadat deze conclusies van de GIS-analyse, observatie en interviews in vijf workshops per district werden verfijnd en aangevuld, kwamen er enkele duidelijke terugkerende opgaves of thema's naar boven:

1. ruimte voor ouderen
2. omgaan met barrières
3. veilige verbonden routes
4. werven
5. toegankelijk groen
6. semipubliek sporten
7. snelheid vs. veiligheid
8. toe-eigening, overlast & shared space
9. restruimte
10. sport- en spelaanleidingen

In vijf Antwerpse districten werd een beweegscan uitgevoerd met de betrokken actoren stakeholders. bekijkt bewegen op een zo breed en integral mogelijke manier.

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

1. VERBLIJVEN

★ De beweegvriendelijke stad heeft plekken om te verblijven

- Gedeeld ruimtegebruik en samenwerking met vrijetijdsbestedingen
- Gedeeld ruimtegebruik en samenwerking met onderwijs of dienstencentra
- Betrokkenheid in beheer en uitvoering
- Participatie bij aanleg
- 'Ongedwongen ruimte' en 'shared space'

★ De beweegvriendelijke stad zet in op kwalitatieve open ruimte

- Grote open en 'onbestemde' ruimtes
- Beleefbaar, biodivers en eetbaar groen
- Toegankelijk water
- Rust en stilte
- Openheid
- Beschutting tegen verschillende weerelementen (regen, hitte, ...)

2. VERMAKEN

★ De beweegvriendelijke stad richt zich op haar doelgroepen

- Faciliteiten en infrastructuur voor lopers en vrije sporters
- Faciliteiten en infrastructuur voor fietsers
- Ruimte aan de allerkleinsten
- Ruimte aan ouders en kinderen
- Ruimte aan tieners
- Ruimte aan ouderen
- Ruimte aan meisjes
- Extra plaats waar de druk op de ruimte hoog is

★ De beweegvriendelijke stad faciliteert ontmoeting en samenwerking

- Zichtbaar bewegen door verweving en participatie met bewoners
- Gekoppeld vrij -, semi-georganiseerd - en in clubverband-sporten
- Multifunctionele plekken voor verschillende en gevarieerde sporten
- Experimenten in de publieke ruimte
- Tijdelijke invullingen voor sport & spel
- Intergenerationele ontmoetingen in de buitenlucht
- Semi-georganiseerd sporten voor kansarmere doelgroepen
- Informele sportaanleidingen
- Informele spelaanleidingen

3. VERBINDEN

★ De beweegvriendelijke stad zorgt voor beleving tijdens het verplaatsen

- Zichtbaar bewegen en verplaatsen
- Directe verbindingen zonder omwegen
- Extra aandacht voor de kwetsbaarste gebruikers
- Aaneengeschakelde activiteiten en bezienswaardigheden

★ De beweegvriendelijke stad geeft prioriteit aan traag verkeer

- Groepsmanagement
- Trage netwerken (autoluw)
- Conflictvrije fietsroutes
- Nieuwe straatprofielen
- Prioriteit aan voetgangers

★ De beweegvriendelijke stad past haar stedelijke morfologie aan

- Oversteekbaar, grenzeloos en doorwaadbaar stadsweeftel
- Geclusterde zichtbare voorzieningen en hotspots van activiteit
- Leesbaar
- Gebouwen en pleinen op mensenmaat

In vijf workshops (1 per district) werd nagedacht over uitdagingen en ambities, om zo samen te bouwen aan een kader van kwaliteiten die de beweegvriendelijke stad representeren. Dit resulteerde in 3 hoofkwaliteiten, 7 sub-kwaliteiten en 41 kenmerken.

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

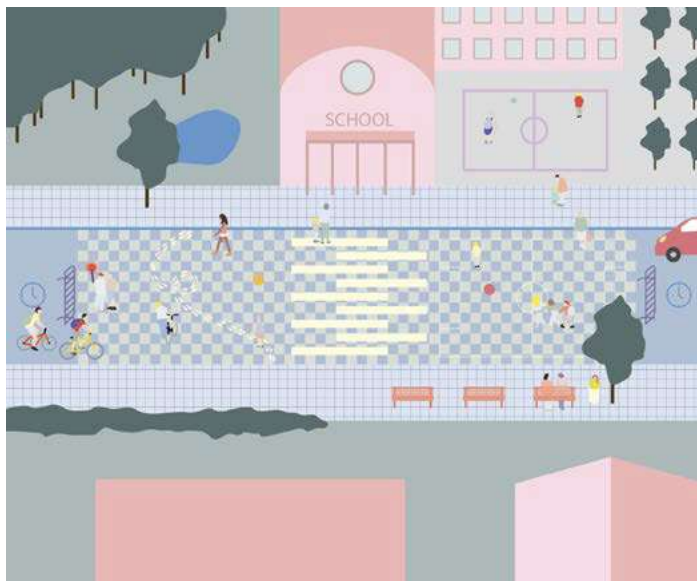
BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

TYPE 1: DIRECTE EN FUNCTIONELE ROUTES

Tijdens de beweegscans werd het stadsweefsel bekeken als zo'n verzameling van routes en plekken. Hieruit werden enkele specifieke en kenmerkende types voor de actieve weggebruiker (wandelaar en fietser) gedestilleerd

TYPE 2: KINDER-ASSEN

Deze types richten zich soms op een specifieke doelgroep, maar vaker worden ze bepaald door de kwaliteiten die ze vooropstellen (veiligheid, beleving, ontmoeting, ...). Types kunnen ook naast elkaar voorkomen of samenlopen.

TYPE 3: ROLLENDE ROUTES

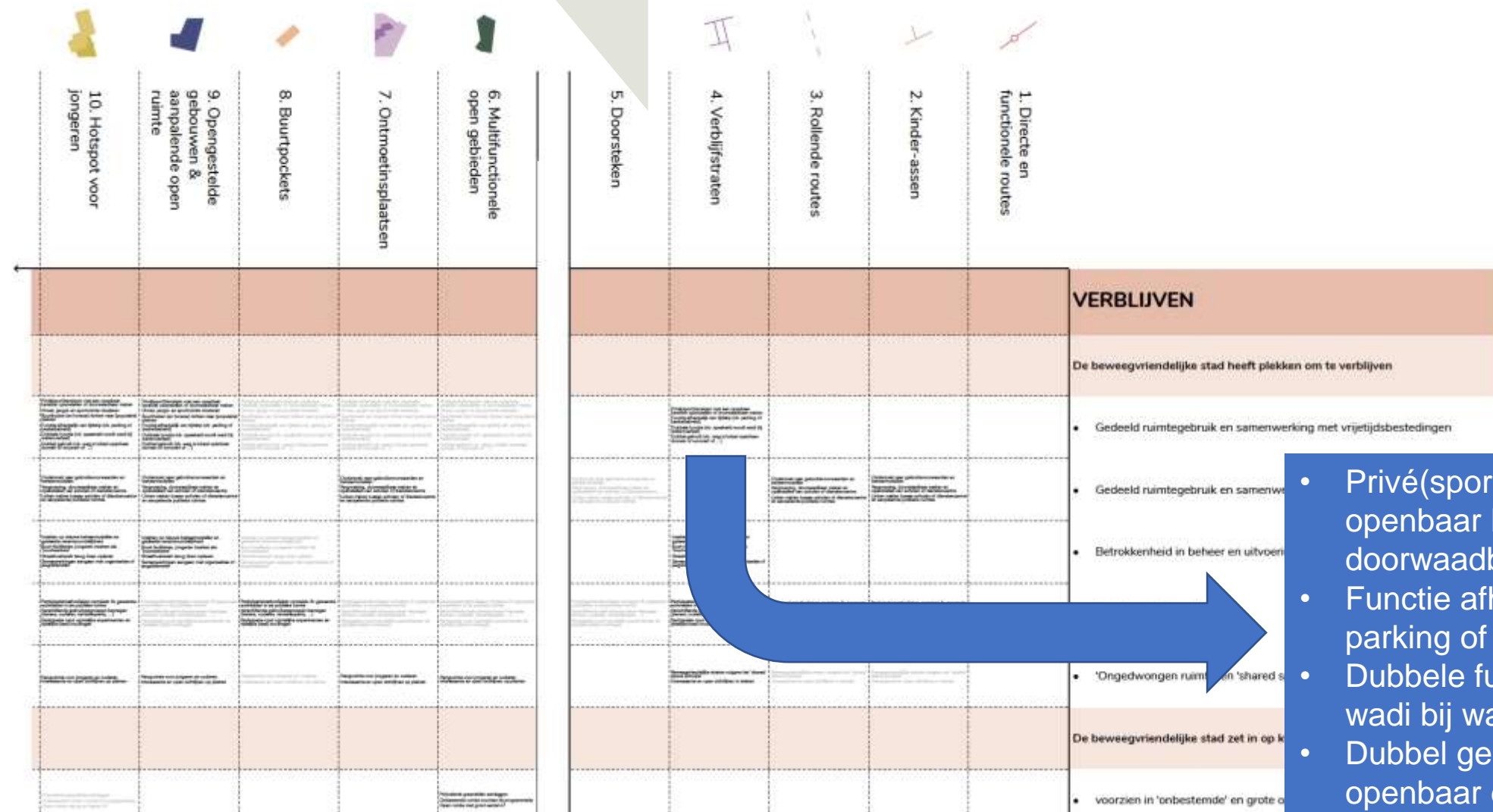

De types stellen ons in staat om specifieke prioriteiten per route of plek naar voor te schuiven. Zo focust een kind-as bijv. op veiligheid en beleving en werkt een functionele pendelroute bijv. op veiligheid, snelheid en directheid. Daarnaast kunnen de types ook worden ingezet op andere wijken, andere districten, waar we nog geen scans uitvoerden.

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

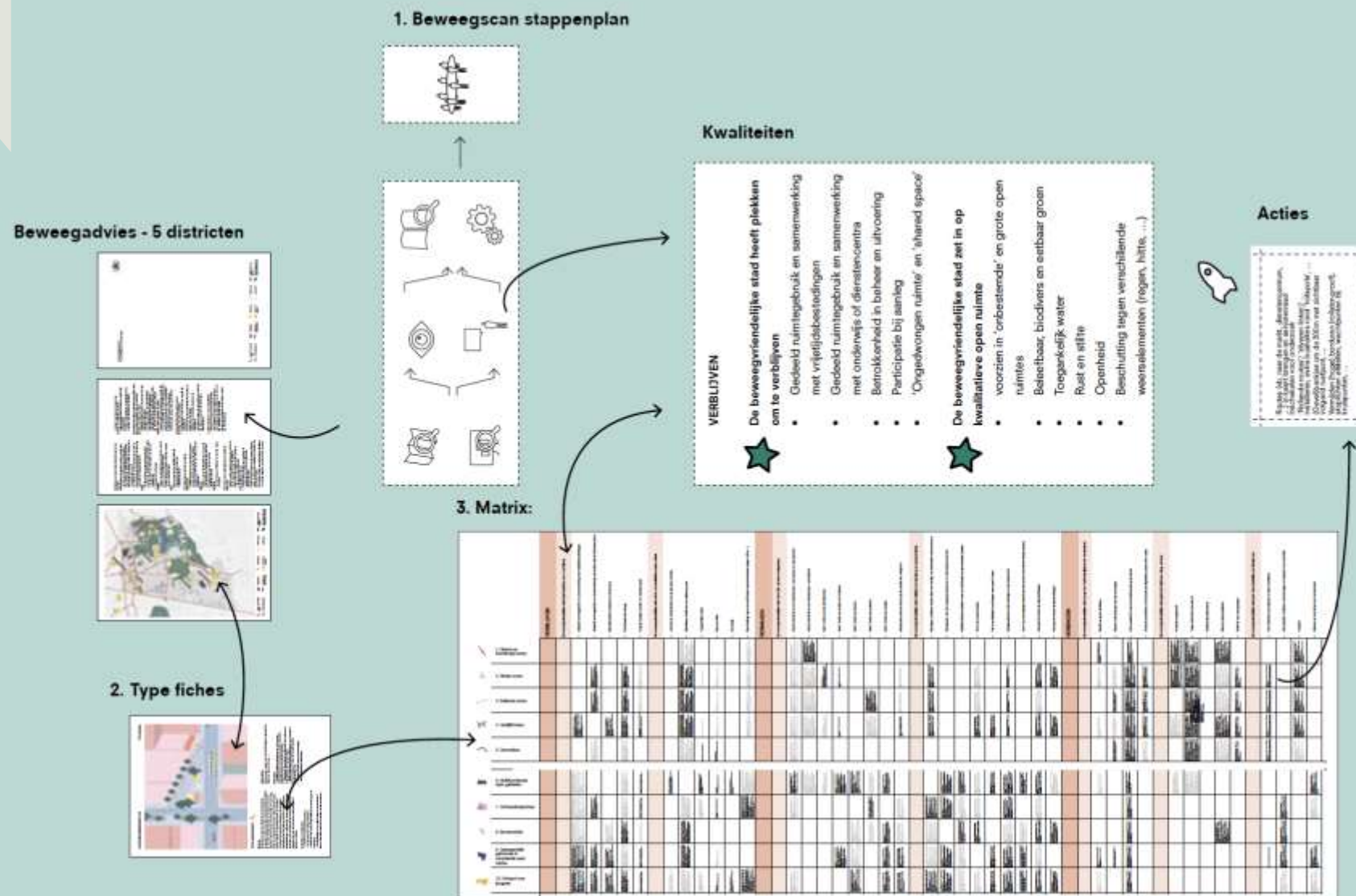
- Privé(sport)terreinen met een openbaar karakter openstellen of doorwaadbaar maken
- Functie afhankelijk van tijdstip (vb. parking of basketbalveld)
- Dubbele functie (vb. speelveld wordt wadi bij wateroverlast)
- Dubbel gebruik (vb. weg is lokaal openbaar domein of woonerf of ...)

BEWEEGVRIENDELIJKE STAD

BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

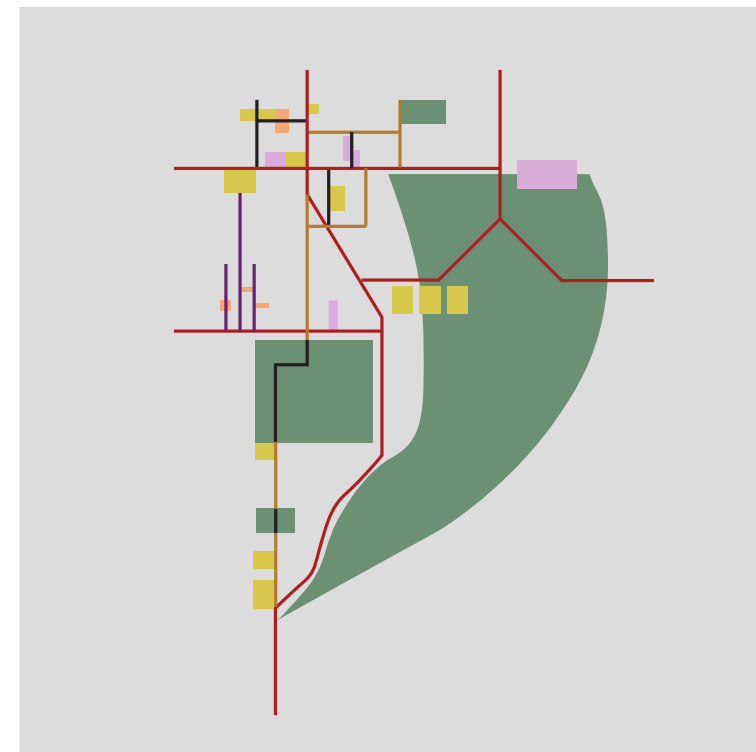

Testen van de handzaamheid en inspirerende werking van de beweeg-matrix met de betrokken stadsdiensten en brainstormen over implementatie beoordelingsproces publieke ruimte.

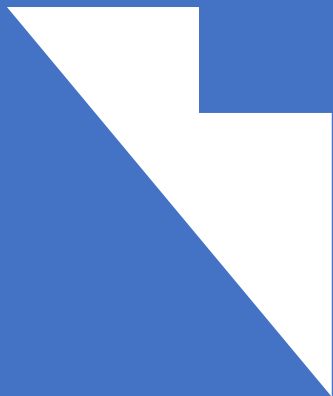
BEWEEGSCAN ANTWERPEN 2.0

De beweegadvieskaart als resultaat na een proces van 7 stappen en technieken: GIS-analyse, terreinbezoek, observaties, interviews, analyse en workshops.

Als je een stad ontwerpt die werkt voor zowel een 8-jarige als een 80-jarige, dan creëer je een succesvolle en duurzame stad voor iedereen, zo luidt het principe.

En als ingenieur begrijp ik ook wel dat dingen zoals interactie en gezelligheid veel moeilijker in regels en normen te gieten zijn, maar als vader en zoon vind ik dat we de lat hoger moeten leggen.

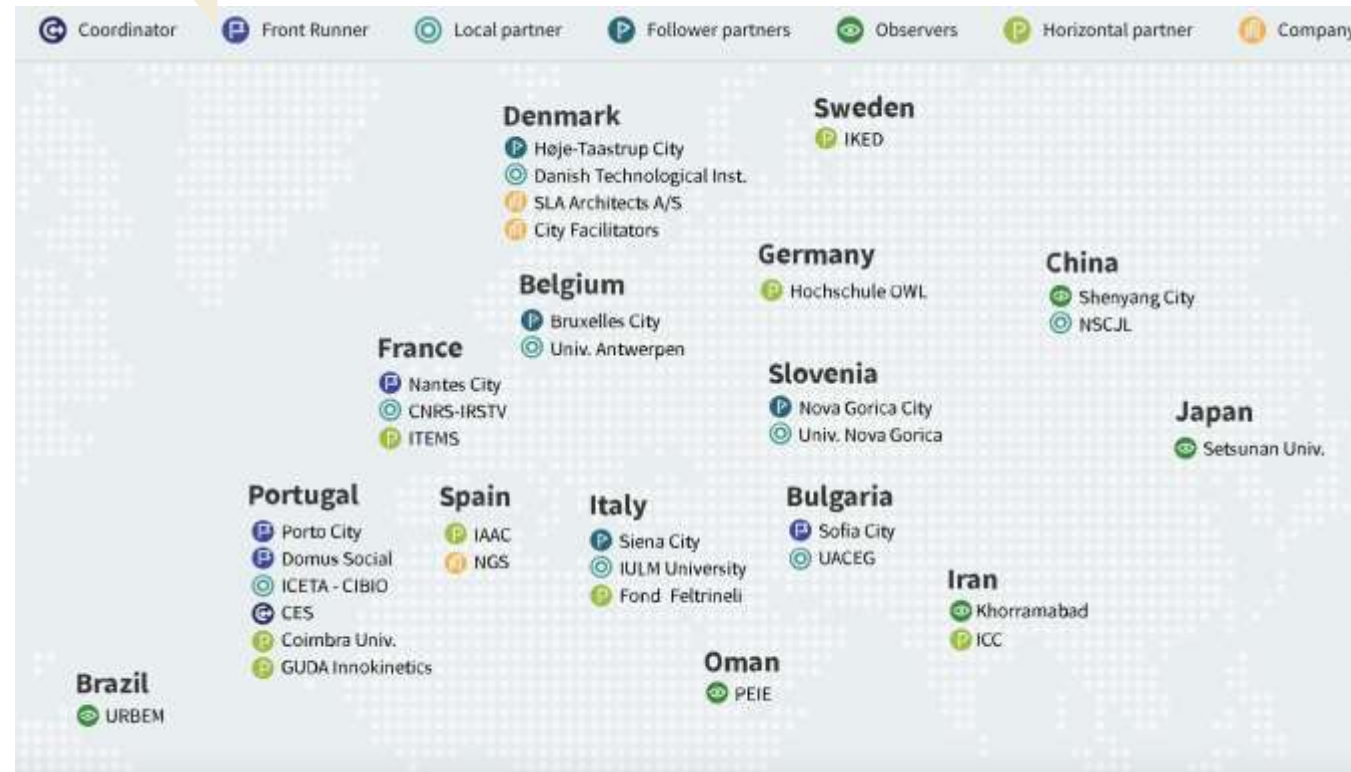
HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT - EU Horizon 2020 project: timing 2018-2023

(UA researchers: Nathalie Vallet, Maarten Van Acker, Raf Ilsbroekx)

URBiNAT

*“Healthy corridors
as drivers of
social housing
neighbourhoods
for the co-creation of
social, environmental
and marketable NBS”*

PARTNERS

- 3 frontrunner cities (Porto, Nantes, Sofia)
- 4 follower cities (Brussels, Siena, Høje-Taastrup, Nova Gorica)
- Universities (e.g. UA)
- Practitioners (e.g. SLA)
- Observers

Onderzoeksgroep voor
Stadsontwikkeling
Universiteit Antwerpen

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

DATABASE BEST PRACTICES (extract)

NATURE BASED SOLUTIONS

Bel Akker, Brussel
(Atelier Groot Eiland, Brussels)

Passage 56, Parijs
(Atelier d'Architecture Autogérée –
Urban Tactics)

1. Inspired by - or supported by **nature**.
2. Defined as **living solutions**, underpinned by natural processes and structures
3. Simultaneously provide:
  - **Environmental** benefits
  - **Social** benefits
  - **Economical** benefits

(Components in EC definitions, 2015-2016)

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

DATABASE BEST PRACTICES (extract)

HEALTHY CORRIDOR

Red Ribbon Park, Qinhuangdao, China
(Turenscape Landscape Architects, 2007)

A path in the Forest, Tallinn, Estonia
(Transsolar - Tetsuo Kondo Architects, 2011)
Urban Installations Festival LIFT11, woods of Kadriorg

*“... is a ‘Greenway’ designed as a **pedestrian walkway/viaduct** in the public space to integrate neighbourhoods into the urban structure.”*

(URBiNAT Deliverable 1.2, p. 94)

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

DATABASE BEST PRACTICES (extract)

HEALTHY CORRIDOR

Koog aan de Zaan, Zaandam, Nederland
(A8erna)

ParkFarm, Brussels
(TAKTYK - Alive Architecture, 2014-2015)

*“... is **more than the aggregating structure** of the NBS to be developed by URBiNAT. The corridor by itself also develops a strategy to address specific social, environmental and economic needs of the deprived areas where it will be implemented. “*

(URBiNAT Deliverable 1.2, p. 107)

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

Site BRUSSELS

Cité Versailles / Clos du Craetbos / Val Maria, Neder-over-Heembeek

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

Students’ designs (extract)

Verbindend Pad
met 3 uitkijktorens
door
achterliggende
landbouwzone,
anticiperend op
diverse schalen

Transformatie van vroegere onbestemde uitgestrekte vlakte (ooit bestemd als stadssnelweg) tussen gebouwen cité Versailles → ‘poort’ naar landbouwgebied.
MARKTplaats van lokale landbouwproducten uit achterliggende landbouwzone en volkstuintjes

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk ‘in progress’
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

Students’ designs (extract)

Transformatie van harde structuren.
Paden geschikt voor fietscargo voor
distributie sociale economie, verbinding site
met Schaarbeek (treinstation), toekomstige
ontwikkelingen Schaarbeek-Vorming en stad
Brussel.
Cf. Sociale/Economische/Ecologische
doelstellingen

HEALTHY CORRIDORS

URBiNAT – Universiteit Antwerpen Studentenwerk 'in progress'
(Ontwerpend Onderzoek onder begeleiding van Maarten Van Acker & Raf Ilsbroekx)

Students' designs (extract)

Transformatie van informeel bospad
(’s avonds en in vochtig seizoen te
vermijden) → formele corridor voor
alle trage gebruikers (cf. lichte
fietshelling + centrale trappen +
klauterpad)

VOORLOPIGE CONCLUSIES

1. Gezonde stad knoopt aan **roots van de stedenbouw** (tegen verglijding naar rendement, juridisering, technocratisering,...)
2. Van louter remidiëren van negatieve impact naar **stimuleren** gezondheid
3. Gezonde stad is duurzamer concept dan de **corona-proof** stad
4. Gezonde stad maken we **niet alleen** als ruimtelijke planners
5. Van vaste masterplannen naar **dialog- en ontwerptools**
6. Groot **draagvlak** nu voor gezondheid en stedenbouw
7. Verder **onderzoek** nodig kwaliteiten gezonde leefomgeving

News

Research

Team

Academic publications

About us

You are here: [UAntwerp](#) > [Research groups](#) > [Center for Urban Development](#) > [Research](#) > Healthy cities

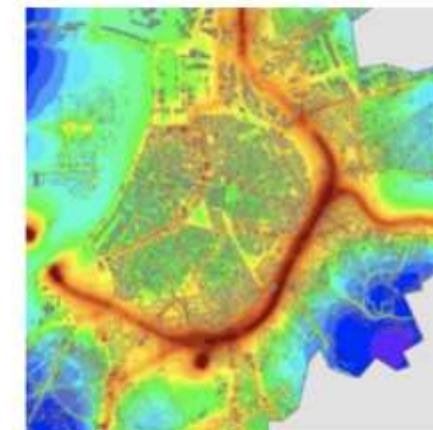
Research

- > Spatial governance
- > Infrastructure & Mobilities
- > Climate & Resilience
- > Metropolitan Legal Lab
- > **Healthy cities**
  - > Perfectly healthy
  - > We are Hospital
  - > The Fit City
  - > Overview projects

Healthy cities

In the 19th century, urban planning had to serve as a kind of spatial vaccine against the many plagues our cities had resisted. So far, spatial planning is mainly trying to limit or mitigate the negative impact of the environment on our health. Less air pollution, less traffic casualties, less noise, ...

What if we were to reorganize our environment in such a way that it contributes to our immunity and health? The city as our vaccine. Our environment on doctor's orders. Our neighborhood as a medicine. Our research group studies what makes our living environment not only "livable", but how our cities and neighborhoods make and keep us healthy?

AirTech'byDesign: Technology and urban development together against air pollution in narrow streets

www.uantwerpen.be/stadsontwikkeling
stadsontwikkeling@uantwerpen.be